

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20867 - Mitologia Clàssica: Pervivència i Actualitat del Mite / 1
Titulació	Grau d'Estudis Anglesos - Tercer curs Grau de Llengua i Literatura Espanyoles - Tercer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Catalina Monserrat Roig	11:00	12:00	Dijous	17/02/2020	31/07/2020	Despatx BG06
<i>Responsable</i> catalina.monserrat@uib.es	11:00	12:00	Dilluns	17/02/2020	31/07/2020	Despatx BG06
Mària Antonia Fornés Pallicer mafornes@uib.es	10:00	11:00	Dijous	09/09/2019	07/06/2020	Despatx 102B. Edif. Ramon Lluïa
Joan Mut Arbós j.mut@uib.cat	19:00	20:00	Dimarts	17/02/2020	22/07/2020	Despatx AB09

Contextualització

Aquesta assignatura, optativa en el Grau de Llengua i Literatura Espanyoles i en el Grau d'Estudis Anglesos, és una introducció a la pervivència de la mitologia clàssica en les literatures modernes. És per això que està orientada a oferir als estudiants el coneixement dels principals mites clàssics, parant especial esment a aspectes fonamentals de la mitologia com són els orígens del món, dels déus i dels homes, la caracterització dels principals déus, així com també alguns dels episodis mítics més rellevants.

El seu estudi ha de permetre conèixer la pervivència i el tractament de la mitologia grega i romana en les literatures i les arts occidentals des de l'antiguitat fins als nostres dies. A més a més, l'assignatura oferirà les eines bibliogràfiques i d'altra mena per a la investigació en el camp de la mitologia per tal que els futurs graduats puguin aplicar, tot ampliant-lo, el coneixement adquirit al seu camp d'estudi.

Requisits

No hi ha requisits essencials

Competències

Guia docent

Específiques

- * 9. Coneixement i ús de manera adequada de la terminologia pròpia i específica dels estudis literaris i lingüístics.
- * 16. Coneixement del context cultural i artístic relacionat amb l'estudi lingüístic i literari de l'espanyol.
- * 15. Coneixement de les manifestacions literàries d'altres llengües estudiades.
- * 17. Coneixement i comprensió de les principals aportacions de les disciplines relacionades amb els Estudis Anglesos (lingüística, lingüística aplicada, estudis literaris, estudis culturals).

Genèriques

- * 7. Capacitat per aplicar els coneixements a la pràctica.
- * 3. Capacitat d'interpretar, analitzar, sintetitzar i avaluar informació de forma crítica.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Sessió 1. Teogonia

- 1.- Gea-Urà 2.- Rea-Cronos 3.- Hera-Zeus 4.- Antropogonia
- 5.- Mite 6.- Cosmogonia i Teogonia 7.- Hesíode, *Teogonia, Treballs i dies*

Sessió 2. Zeus I

- 1.- Amors de Zeus I (Sèmele, Calisto, Alcmena, Ganimedes)
- 2.- Mitologia i mitografia 3.- Antropogonia 4.- Homer *Himnes homèrics* 5.- Amors de Zeus I

Sessió 3. Zeus II

- 1.- Amors de Zeus II (Leda, Europa, Dànae, Io)
- 2.- Europa, Dànae 3.- Homer *Iliada, Odissea* 4.- Teseu, el Minotaure i Creta

Sessió 4. Hera / Juno

- 1.- Deessa del matrimoni 2.- Esposa gelosa 3.- La disputa amb Zeus 4.- Ixió
- 5.- Mites: interpretacions i crítiques 6.- Homer, Plató 7.- Alegorisme i evemerisme

Sessió 5. Posidó / Neptú

- 1.- Déu del mar 2.- Amfitrite 3.- Disputa amb Atena 4.- Tàntal
- 5.- Homer, la *Iliada o la còlera d'Aquil·les* 6.- Homer, l'*Odissea* o el retorn d'Odisseu

Guia docent

Sessió 6. Hades / Plutó

- 1.- Déu dels inferns
 - 2.- L'inframón
 - 3.- Orfeu i Eurídice
 - 4.- Sísif
 - 5.- Virgili
 - 6.- Literatura de l'època d'August
 - 7.- L'*Eneida* o el viatge dels troians fins a terres itàliques
-

Sessió 7. Demèter / Ceres

- 1.- Deessa de l'agricultura
 - 2.- Triptòlem
 - 3.- Persèfone i les estacions
 - 4.- Erisictió
 - 5.- Baixades als inferns (nekyia, necuia, ή νέκυια)
 - 6.- Persèfone, Odisseu, Eneas, Hèracles
-

Sessió 8. Atena / Minerva

- 1.- Deessa de la saviesa
 - 2.- Deessa astuta i guerrera
 - 3.- Aracne
 - 4.- Ovidi: *Metamorfosis*
 - 5.- Perseu, Medusa
-

Sessió 9. Hefest / Vulcà

- 1.- Déu del foc i els metalls
 - 2.- La forja
 - 3.- Dèdal
 - 4.- Infidel Afrodita
 - 5.- Ovidi: *Metamorfosis*
 - 6.- La venjança d'Hefest
-

Sessió 10. Apol·lo / Febus

- 1.- Déu de les arts i el sol
 - 2.- Els oracles: Delfos
 - 3.- Les muses
 - 4.- Màrsies
 - 5.- Faetó
 - 6.- Dafne
 - 7.- Ovidi: *Metamorfosis*
 - 8.- Apol·lo i Dafne
-

Sessió 11. Àrtemis / Diana

- 1.- Deessa de la caça
 - 2.- Nimfes del bosc
 - 3.- Acteó
 - 4.- Níobe
 - 5.- Endimió
 - 6.- La mitologia hebrea i d'altres pobles de l'Antic Orient
 - 7.- Paral·lelismes mitològics interculturals
-

Sessió 12. Ares / Mart

- 1.- Déu de la guerra
 - 2.- Rea Sílvia, Ròmul i Rem
 - 3.- Ares i Afrodita
 - 4.- Mitologia romana (déus i mites)
 - 5.- El sincretisme mitològic
-

Sessió 13. Afrodita / Venus

- 1.- Deessa de l'amor
 - 2.- Eros
 - 3.- Adonis
 - 4.- Amors mitològics
-

Sessió 14. Dionís / Bacus

- 1.- Déu del vi, la festa i el teatre
- 2.- Sàtirs, silens, bacants
- 3.- Ariadna
- 4.- Penteu
- 5.- El teatre grec (I)

Guia docent

Sessió 15. Hermes / Mercuri

1.- Déu astut, xerri, comerciant 2.- Déu missatger 3.- Sàlmacis i Hermafrodita 4.- Filemó i Baucis 5.- Judici de Paris

6.- El teatre grec (II)

Metodologia docent

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques		Grup gran (G)	Exposició per part dels professors dels continguts teòrics de l'assignatura.	31
Seminaris i tallers	Activitats complementàries	Grup mitjà (M)	Es podran organitzar conferències, talles, sortides, etcètera que tendran a veure amb els continguts de l'assignatura.	1
Seminaris i tallers	Activitats complementàries	Grup mitjà 2 (X)	Es podran organitzar conferències, talles, sortides, etcètera que tendran a veure amb els continguts de l'assignatura	1
Classes pràctiques		Grup gran (G)	Les sessions pràctiques es basaran en l'aplicació pràctica dels coneixements teòrics: comentari de textos, quadres o altres manifestacions artístiques; comentari i exposició de lectures... Es valorarà molt la participació dels alumnes, així com la realització de les tasques assenyalades pels professors.	23
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Prova escrita sobre els continguts teòrics i pràctics treballats. La prova pot incloure preguntes de resposta llarga i breu, i comentari de textos o d'altres manifestacions artístiques significatius en la pervivència i actualitat dels mites.	2
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Prova escrita sobre els continguts teòrics i pràctics treballats. La prova pot incloure preguntes de resposta llarga i breu, i comentari de textos o d'altres manifestacions artístiques significatius en la pervivència i actualitat dels mites.	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi autònom	Els alumnes hauran d'estudiar els continguts teòrics i pràctics treballats a classe.	30
Estudi i treball autònom individual	Treball autònom	Els alumnes hauran de realitzar totes aquelles tasques assenyalades pels professors: lectures, comentaris, recerques bibliogràfiques o d'internet,...	60

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Cal que la qualificació de cada un dels exàmens sigui igual o superior a 3.5 perquè es pugui prendre en consideració per calcular la mitjana ponderada. Si en un dels exàmens la nota és inferior a 3.5, l'assignatura queda suspesa i la nota final que apareixerà a l'acta serà, com a màxim, 4.5.

Es valoraran la correcció ortogràfica, la coherència i la cohesió en l'exposició dels continguts a les proves escrites.

Per poder tenir accés a l'itinerari B s'aplicarà la normativa de la Facultat de Filosofia i Lletres que estableix els següents requisits:

- Estar treballant amb una mitjana de dedicació equivalent, com a mínim, a la meitat de la durada màxima de jornada ordinària de treball. Això s'ha d'acreditar amb un contracte de treball en vigor o un nomenament administratiu; alternativament es poden aportar altres documents que provin l'activitat actual, com els justificants de cotització en qualsevol règim de la Seguretat Social.
- Estar afectat per una discapacitat física, sensorial o psíquica, en un grau igual o superior al 33 per cent, que és el que estableix la normativa que regula la reserva de places per a l'accés a la Universitat d'estudiants amb necessitats educatives especials. El grau de discapacitat s'ha d'acreditar mitjançant el certificat emès per l'organisme competent per al seu reconeixement.
- Tenir 45 anys o més en la data d'inici del curs acadèmic.
- Estar en situació de protecció a la família o haver de tenir cura de persones dependents.
- Trobar-se en altres situacions extraordinàries que l'òrgan competent valori com a determinants per ser incorporat a la situació de dedicació a l'estudi a temps parcial.

Només es pot tramitar l'accés a l'itinerari B durant les dues primeres setmanes de curs.

En el cas de l'itinerari A, la no assistència a classe es considerarà justificada només en cas de malaltia de l'alumne.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels

Guia docent

elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Classes teòriques

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Exposició per part dels professors dels continguts teòrics de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Assistència al 90% de les classes com a mínim i participació dels alumnes en elles.

Percentatge de la qualificació final: 4% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Activitats complementàries

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Es podran organitzar conferències, talles, sortides, etcètera que tendran a veure amb els continguts de l'assignatura.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Activitats complementàries

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Es podran organitzar conferències, talles, sortides, etcètera que tendran a veure amb els continguts de l'assignatura

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Classes pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Les sessions pràctiques es basaran en l'aplicació pràctica dels coneixements teòrics: comentari de textos, quadres o altres manifestacions artístiques; comentari i exposició de lectures... Es valorarà molt la participació dels alumnes, així com la realització de les tasques assenyalades pels professors.
Criteris d'avaluació	Assistència al 90% de les classes com a mínim i participació dels alumnes en elles.

Percentatge de la qualificació final: 6% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Guia docent

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Prova escrita sobre els continguts teòrics i pràctics treballats. La prova pot incloure preguntes de resposta llarga i breu, i comentari de textos o d'altres manifestacions artístiques significatius en la pervivència i actualitat dels mites.
Criteris d'avaluació	Prova escrita sobre els continguts teòrics i pràctics treballats. La prova pot incloure preguntes de resposta llarga, breu i comentari de textos o altres manifestacions artístiques significatius en la pervivència i actualitat dels mites.

Percentatge de la qualificació final: 45% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari B

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Prova escrita sobre els continguts teòrics i pràctics treballats. La prova pot incloure preguntes de resposta llarga i breu, i comentari de textos o d'altres manifestacions artístiques significatius en la pervivència i actualitat dels mites.
Criteris d'avaluació	Prova escrita sobre els continguts teòrics i pràctics treballats. La prova pot incloure preguntes de resposta llarga, breu i comentari de textos o altres manifestacions artístiques significatius en la pervivència i actualitat dels mites.

Percentatge de la qualificació final: 45% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Els alumnes disposaran de materials a Campus extens: textos per llegir i preparar abans de les classes, material bibliogràfic, enllaços a pàgines web d'interès, etc.

Bibliografia bàsica

- Aghion, I., C. Barbillon i F. Lissarrague, *Guía iconográfica de los héroes y dioses de la antigüedad*, Madrid, Alianza, 2008.
- García Gual, C., *La mitología. Interpretaciones del pensamiento mítico*, Barcelona, Montesinos, 1987.
- García Gual, C., *Introducción a la mitología griega*, Madrid, Alianza, 1999.
- Grimal, P., *Diccionario de mitología griega y romana*, 1951, Barcelona, Paidós, reimpr. 2010.
- Harrauer, Chr. i H. Hunger, *Diccionario de mitología griega y romana: con referencias sobre la influencia de los temas y motivos antiguos en las artes plásticas, la literatura y la música de Occidente hasta la actualidad*, Barcelona, Herder, 2008.
- Ovidi, *Metamorfosis*, traducció de Ferran Aguilera, Barcelona, La Magrana, 2012.
- Ovidio, *Metamorfosis*, traducción de Fernando Navarro Antolín y Antonio Ramírez de Verger, Madrid, Alianza, 1995.
- Ruiz de Elvira, A., *Mitología clásica*, Madrid, Gredos, 1982, 2a edició.

Bibliografia complementària



Guia docent

- Ackerman, G., *Jean-Léon Gérôme: Monographie révisée, catalogue raisonné mis à jour*, Courbevoie, ACR, 2000.
- *Alma-Tadema e la nostalgia dell'Antico*, Cat. Ex., Nápoles, Museo Archeologico Nazionale, 2007.
- Highet, G., *La tradición clásica. Influencias griegas y romanas en la literatura occidental*, I-II, México, FCE, 1954, reimpr. 1996.
- Kirk, G.S., *La naturaleza de los mitos griegos*, Barcelona, Argos Vergana, 1984.
- Kristeller, P.O., *El pensamiento renacentista y sus fuentes*, México, Fondo Cultura Económica, 1993.
- Lida de Malkiel, M.R., *La tradición clásica en España*, Barcelona, Ariel, 1975.
- Norman, G., *Nineteenth-century painters and paintings: a dictionary*, Berkeley, University of California Press, 1986.
- Sérié, P., *La peinture d'histoire en France 1860-1900, la lyre ou le poignard*, París, Arthena, 2014.
- Swanson, V., *The biography and catalogue raisonné of the paintings of sir Lawrence Alma-Tadema*, Londres, Garton & Co., 1990.
- Tsaneva, M., *Henryk Siemiradzki: 75 masterpieces*, Toronto, 2014.
- Vernant, J.P., *Mito y pensamiento en la Grecia antigua*, Barcelona, Ariel, 1983.
- Warburg, A., *El renacimiento del paganismo*, Madrid, Alianza Editorial, 2005.
- Wind, E., *Misterios paganos del Renacimiento*, Madrid, Alianza Editorial, 1997.

